

Пропозиції
Міністерства культури та інформаційної політики України
до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності та
реформування державного архітектурно-будівельного контролю та
нагляду»

ініційований н.д. Дундою О.А.
реєстр. номер 5071 від 16.02.2021
перше читання

1. Міністерство культури та інформаційної політики України підтримує із зауваженнями проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності та реформування державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду» (далі – законопроект).

2. Законопроектом передбачається створення законодавчої основи для проведення реформування та розвитку системи державного будівельного контролю та державного містобудівного нагляду, підвищення кваліфікації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, містобудування та будівництва, запровадження кількох рівнів відповідальності суб'єктів у сфері містобудівної діяльності, створення ефективного конкурентного середовища на основі принципу субсидіарності.

Вважаємо, що законопроектом не враховано основні засади охорони культурної спадщини, визначені Законами України «Про охорону культурної спадщини», «Про основи містобудування».

Відповідно до статті 54 Конституції культурна спадщина охороняється законом. Держава забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність.

Відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Згідно статті 5 Закону України «Про основи містобудування» при здійсненні містобудівної діяльності повинні бути забезпечені, зокрема: охорона культурної спадщини, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів.

Ключовою проблемою, яка наразі існує є питання гармонізації Закону України «Про охорону культурної спадщини» та Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Будь які заходи із реформування системи державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, що власне є метою законопроекту, не дадуть належних результатів і не забезпечать прозорості у відносинах із забудовниками, якщо система погоджувально-дозвільних документів у сфері містобудування не буде враховувати погодження та дозволи органів охорони культурної спадщини на об'єкти будівництва, на які поширюються обмеження, передбачені Законом України «Про охорону культурної спадщини», а повноваження з контролю і нагляду в галузі будівництва не будуть враховувати зафіксовані органами

охорони культурної спадщини порушення щодо незаконного будівництва в історичних ареалах, зонах охорони, буферних зонах чи на пам'ятках культурної спадщини.

Постійною проблемою є: надання органами державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів без врахування фактів відсутності погоджень органом охорони культурної спадщини проектної документації на будівництво, реставрацію пам'яток культурної спадщини чи дозволів органів охорони культурної спадщини на роботи на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини, пам'ятках чи дозволів на земельні роботи у тих випадках, коли це передбачено Законом України «Про охорону культурної спадщини».

Такі проблеми могли б не виникати, як би Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» (далі - Закон) враховувались особливості пам'ятко-охоронного законодавства.

З огляду на зазначене, законопроект потребує доопрацювання з огляду на наступні пропозиції:

1. Доповнити порядок здійснення проектування та будівництва об'єктів (стаття 26 Закону такими етапами, як:

«отримання замовником погодження органу охорони культурної спадщини у випадках, передбачених Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

отримання замовником дозволу органу охорони культурної спадщини у випадках, передбачених Законом України «Про охорону культурної спадщини».

2. Стаття 32 Закону доповнити:

в частині «До незначних наслідків (СС1) не можуть бути віднесені об'єкти»: наступним абзацом:

«реконструкція та нове будівництво яких здійснюється на території пам'яток культурної спадщини; в зонах охорони пам'яток культурної спадщини, в межах історико-культурних заповідників (історико-культурних заповідних територій), в історичних ареалах населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України, в буферній зоні об'єкта всесвітньої спадщини;»;

в частині «До значних наслідків (СС3) відносяться такі об'єкти:» такими абзацами:

«реконструкція та нове будівництво на території об'єктів всесвітньої спадщини, визначених відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини», в буферних зонах об'єкта всесвітньої спадщини, на території історико-культурних заповідників (історико-культурних заповідних територій);

пам'ятки культурної спадщини та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини, визначені відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

3. Доповнити статтю 36 Закону підставою, за наявності якої право на початок виконання будівельних робіт, набуто на підставі поданого

повідомлення, може бути припинено відповідним органом державного архітектурно-будівельного контролю у разі:

«відсутності дозволу органу охорони культурної спадщини, якщо отримання такого дозволу передбачено Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

відсутності погодження органу охорони культурної спадщини, якщо отримання такого погодження передбачено Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

анулювання органом охорони культурної спадщини погоджень та/або дозволів відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

4. До обов'язкового переліку документів, передбачених статтею 37 Закону, необхідних для отримання дозволу включити:

«інформацію про погодження органу охорони культурної спадщини, якщо отримання такого погодження передбачено Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

інформацію про дозвіл органу охорони культурної спадщини на виконання робіт на пам'ятці культурної спадщини, щойно виявленому об'єкті, у разі якщо будівництво здійснюється на пам'ятці культурної спадщини, щойно виявленому об'єкті культурної спадщини.».

Такі документи могли б передаватись органами охорони культурної спадщини безпосередньо в Єдину державну електронну систему у сфері будівництва за принципом «Єдиного вікна» і відсутність таких документів, була б підставою для відмови у видачі дозволу на виконання будівельних робіт, як це передбачено статтею 37.

5. Доповнити підставами, передбаченими статтею 37 Закону для анулювання дозволу на виконання будівельних робіт органом державного архітектурно-будівельного контролю у разі:

«відсутності дозволу органу охорони культурної спадщини, якщо отримання такого дозволу передбачено Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

відсутності погодження органу охорони культурної спадщини, якщо отримання такого дозволу передбачено Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

анулювання органом охорони культурної спадщини погоджень та/або дозволів відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини».

6. Доповнити статтю 7 Закону України «Про архітектурну діяльність» та статтю 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» нормою, що проектна документація на будівництво об'єктів не потребує погодження державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними особами, утвореними такими органами, окрім випадків визначених законом.

7. Доповнити статтю 1 Закону терміном «науково-проектна документація» та доповнити визначення терміну «будівництво» також такими видами робіт із збереження пам'яток культурної спадщини, як консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'яток.

Такий підхід запропонований в проекті Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання руйнуванню та знищенню нерухомої культурної спадщини», який внесений н.д. Потураєвим М.Р., Кравчук Є.М. та іншими, реєстраційний номер 4561 від 30 грудня 2020р.

Міністр культури та
інформаційної політики України

Олександр ТКАЧЕНКО

« _____ » _____ 2021 р.